

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Deze week over de bijdrage van een immigrant aan onze nationale cultuur en over de herkomst van de genen die mijn karakter bepaalden.

Daar stam ik dus van af

Ieder mens heeft vier grootouders. Die hebben hun genen aan hem overgedragen, hem gemaakt tot de man die hij is en kleur gegeven aan de vele facetten van zijn karakter. Wie iets van mij wil begrijpen moet dus luisteren naar de verhalen over mijn grootouders.

Opa Gerrit Oosterhuis was als bakker een prima vakman, met durf en fantasie. Maar hij zocht, als velen in die tijd, het café als afleiding voor het saaie dagelijkse werk. Hij was een prima kaarter, biljarten, speelde piano, voorspelde de toekomst en kende een oneindige stroom verhalen en moppen. Zijn zuster Jans, die toen al getrouwd was, had een piano. Als Gerrit daar langskwam bij het venten, ging hij er graag even voor zitten. Maar dat even rekte, rekte. Tante Jans vertelde: "Dan trok ik hem aan zijn mouw. Gerrit, ga nou venten. Gerrit, je klanten wachten." Maar 't lukte maar moeilijk Gerrit weer aan het werk te krijgen. Hij was een vrolijke Frans, maar zijn gezin heeft uiteindelijk veel geleden onder zijn losbandigheid.

Antje Kelder was de dochter van Klaas Kelder en die was in alles het tegendeel van haar echtgenoot. Een merkwaardige man, zoals alleen maar in calvinistisch Nederland bestaan kon: vroom, door en door rechtschapen, rechtlijnig tot in het bekrompene, zelfbewust en een beetje eigengereid. Zijn dochter Antje vond eens een dubbeltje en toonde dat verrukt aan haar vader. Die nam het kind bij de hand en liet haar precies de plek aanwijzen, waar ze het gevonden had. "Zie zo, leg het nu daar weer neer. Wij vinden geen dubbeltjes!"

Over opa Arend Schoemaker, een geboren boerenzoon, schreef ik een boek *Het dorp van mijn grootvader* (Boekscout 2009). Hij was in Broek in Waterland een van de notabelen met een belangrijke rol in het dorpsleven. Maar hij was toch

vooral een nuchtere, fantasieloze man. Toen hij als beginnend onderwijzer in Arnhem zijn toekomstige bruid ontmoette en die hem haar poesiealbum aanreikte, volstond hij met het neerpennen van maar één regel: *'Poëzie is goed, maar ze moet met de werkelijkheid hand in hand gaan!'*

Jacoba Hubertina Elisabeth Sevenhuysen, kortweg Koosje, groeide op in een woelig, gezellig gezin waarin weldra haar gouvernante de scepter zwaaide in plaats van haar overleden moeder. Gedichten speelden daar een grote rol.

Daar kwamen mijn genen dus vandaan. Een zorgeloze flierefluiter, een dochter van een strenge calvinist, een nuchtere fantasieloze boerenzoon en een meisje dat van gedichten hield. Ik herken ze alle vier in mijzelf.

We zingen hem nog steeds

Joannes Josephus Viotta (1814-1859), de zoon van een Italiaanse koopman in Amsterdam, was arts, maar vooral de componist van vele nog altijd bekende volksliedjes. In deze dagen denk je dan vooral aan 'Zie, de maan schijnt door de bomen' maar er zijn er meer, zoals 'Een karretje op een zandweg reed', 'Ferne jongens, stoere knapen', en het lied van de Zilvervloot, de ode aan Piet Heyn die nog steeds van de tribunes schalt.

Ze zijn weer terug naar Spanje